

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance

Številka: 0651-03/12-1/2
Ljubljana, 17. 1. 2013

Osnutek

Z A P I S N I K

1. seje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki je bila v torek, 8. 1. 2013, v sobi 209/II, Šubičeva 4, Ljubljana.

Seja se je pričela ob 15. uri in se končala ob 16.30 uri.

P r i s o t n i :

- predsednica: mag. Marija Lah
- podpredsednik: Alojz Kovšca
- člani: mag. Stojan Binder, Franc Golob, Oskar Komac, dr. Milan Medved, Metod Ropret, Dušan Strnad

O d s o t n i :

- člani: dr. Janvit Golob, Milan Lukić, Boris Popovič, Peter Vrisk

Ostali prisotni:

- Alenka Avberšek, Andrej Friedel, Gospodarska zbornica Slovenije
- Barbara Krivic, Mija Lapornik, Trgovinska zbornica Slovenije
- Jani Kaker, Pavel Sadovnik, Obrtno podjetniška zbornica Slovenije
- Cvetko Zupančič, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
- Dušan Pšeničnik, Uroš Rožič, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
- Mitja Bervar, Marjan Maučec, mag. posl. ved, Državni svet

D n e v n i r e d :

1. redlog zakona o spremembah in dopolnitvah Obrtnega zakona (ObrZ-E) – druga obravnava, EPA 711-VI

P

Ad 1)

Komisija je obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Obrtnega zakona, ki ga je v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija predlog zakona **podpira**, pri čemer pa svojo podporo pogojuje z vključitvijo konkretnih pripomb in predlogov, ki so navedeni v mnenju, v zakonski predlog.

Predstavniki predlagatelja zakona je uvodoma pojasnil, da glavni razlog, zaradi katerega se je vlada odločila v obravnavo in sprejem predložiti novelo zakona, temelji na odločitvi članstva Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (OZS), ki se je na referendumu opredelilo za ukinitvev dosedanjega obveznega članstva in uvedbo prostovoljnega članstva. Vlada v to odločitev ni želela posegati, saj meni, da bo s prostovoljstvom med drugim storjen nadaljnji korak pri zavzemanju za uresničevanje načela enakopravnosti, ki zagotavlja enakopravni položaj OZS z zbornicami, ki so ustanovljene na podlagi Zakona o gospodarskih zbornicah, in ki že uspešno delujejo na podlagi prostovoljnega članstva. S predlogom zakona se ob ukinitvi obveznega članstva ureja tudi področje javnih pooblastil za čezmejno opravljanje dejavnosti, uvajajo pa se tudi dodatna javna pooblastila. Glede na to, da je trg nereguliranih dejavnosti povsem odprt, se OZS daje javno pooblastilo, da lahko za tiste dejavnosti, ki so regulirane, izda dovoljenje za opravljanje dejavnosti. Prav tako se s predlogom zakona predlaga nekoliko širša definicija obrti, saj ob črtanju obrti podobnih dejavnosti, obrt definira kot določeno dejavnost pri posameznem subjektu, ki se opravlja na obrtni način. Z rešitvijo, da se črta vse obrtne dejavnosti, za katere ni izkazan zadosten javni interes, zaradi katerega bi bilo še potrebno obrtno dovoljenje, je predlagatelj predloga zakona sledil cilju večje konkurenčnosti slovenskih obrtnikov. Glede vprašanja delitve premoženja predlog zakona določa le obvezo, da se premoženje ne razdružuje. Izstop članstva je omogočen po izteku šestih mesecev po uveljavitvi zakona.

V razpravi so predstavniki zbornic podali različna mnenja k predlaganim zakonskim rešitvam.

Predstavniki OZS je opozoril, da se vlada z novelo zakona loteva tveganega poskusa liberalizacije ureditve trga obrtnih in podjetniških storitev, ki utegne prinesiti več negativnih posledic. V obrtni zbornici poudarjajo, da je, ne glede na nekatera drugačna razmišljanja, za obstoj zbornice in podjetništva nujno ohraniti obrtno dovoljenje, saj je to potrebno zaradi delovanja slovenskih obrtnikov v tujini, ob njegovi ukinitvi pa bi tuji obrtniki lahko delali v Sloveniji brez ustreznih dokazil. Prav tako se ob uveljavitvi sprememb zakona lahko pričakuje še nadaljnja erozija zastopniškega sistema v socialnem dialogu. V zbornici so mnenja, da bi lahko cilj, ki si ga je zastavila vlada, namesto s spremembami Obrtnega zakona, dosegli že z uredbo pristojnega ministrstva. Opozorili so tudi na nekatera odprta vprašanja predloga zakona, kot je vprašljivo urejanje premoženja, nepotrebna določba, da lahko izločen član zbornice ustanovi gospodarsko zbornico, saj ta možnost obstaja že po veljavni zakonodaji ter na vprašanje prehodnega obdobja šestih mesecev za izstop članstva, ki ni dorečeno, saj bi bilo primerno določiti zaprti rok ter tako doseči, da bo lahko zbornica v stabilnih razmerah nadaljevala delo.

Predstavniki Kmetijsko - gozdarske zbornice Slovenije je poudaril, da so bili dvomi glede upravičenosti obveznega članstva v njihovi zbornici preseženi že s presojo Ustavnega sodišča, ki je ugotovilo, da je obvezno članstvo primerna oblika in zadovoljuje interese članov zbornice. Argumenti, ki govorijo v prid obveznega članstva so dovolj prepričljivi, saj se le tako lahko zagotavlja reprezentativnost, ki omogoča partnerstvo pri dogovarjanju in učinkovitem zastopanju kmetijstva ter

uveljavljanju kmetijske politike. V zbornici so prepričani, da bi z ukinitvijo obveznega članstva v prostovoljnem sistemu obstali le veliki kmetje, kar bi imelo za posledico prevladujoč vpliv le-teh na kmetijsko politiko. Zavzel se je za strpen in razumen dialog vseh vpletenih, ki naj ne bi v celoti prepuščal usode tako Obrtno – podjetniške zbornice Slovenije kot tudi kasneje Kmetijsko - gozdarske zbornice Slovenije zgolj odločitvam politike.

V Trgovinski zbornici Slovenije in Gospodarski zbornici Slovenije prevladuje ugotovitev, da kljub predstavljenim ciljem in namenu predlagatelja, da se z novelo zakona ustrezneje uredi področje, ki zadeva zbornično organiziranje, predlog zakona ne zagotavlja doseganja ključnih ciljev in ne odpravlja anomalij sedanjega sistema, saj še vedno postavlja OZS v privilegiran položaj v primerjavi z gospodarskimi zbornicami. Tako OZS ohranja status zbornice javnega prava, zbornice, ki delujejo na podlagi Zakona o gospodarskih zbornicah pa imajo status zbornic zasebnega prava. Na nujnost enake obravnave opozarja v svojem mnenju tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, kar pa rešitve predloga zakona ne zagotavljajo, saj morajo zbornice pridobiti javna pooblastila na podlagi javnega razpisa, OZS pa so javna pooblastila podeljena že na podlagi zakona. Pričakovanja predstavnikov zbornic gredo v smeri zagotavljanja enakopravne možnosti pridobitve javnih pooblastil na podlagi javnih razpisov.

Predstavniki obeh zbornic so opozorili tudi na preširoko in neustrezno opredelitev obrtnih dejavnosti in izrazili pričakovanje, da se v zakonu ali priloženem podzakonskem aktu taksativno navede vse obrtne dejavnosti. Menili so tudi, da predstavlja obrtno dovoljenje anahronizem in dodatno ter nepotrebno birokratsko oviro ter predlagali resen razmislek o utemeljenosti obrtnega dovoljenja v naslednjih zakonodajnih obravnavah. Nadomestila bi ga lahko uvedba licence za mojstrsko odličnost.

Člani komisije so se v razpravi večinsko opredelili za podporo predloga zakona. Zavzeli so se za izenačenje pogojev vseh zbornic, pri čemer naj bi članstvo temeljilo na prostovoljni osnovi. Glede na zahteve članstva OZS je očitno, da je potrebno delo zbornice reorganizirati in poiskati nove priložnosti. Po prepričanju večine članov komisije se je prostovoljno članstvo v zbornicah že izkazalo kot pozitivno v smislu dviga kvalitete in racionalnosti delovanja.

Dan je bil tudi predlog, da se opravi širša razprava o prihodnji zbornični organiziranosti, v okviru katere bodo zbornice delovale na principu enakih izhodišč. Možna bi bila tudi rešitev o vzpostavitvi sistema, v katerem bi vsak gospodarski subjekt postal obvezen član ene od zbornic, z možnostjo izbire zbornice, v kateri želi uresničevati svoje interese.

Člani komisije so se seznanili s konkretnimi pripombami in predlogi Trgovinske zbornice Slovenije v obliki amandmajev in jih podprli. Komisija predlaga, da se v nadaljnjem zakonodajnem postopku preuči in sprejme naslednje **konkretne pripombe**:

K 1. členu:

Besedilo 1. člena, se spremeni tako, da se glasi:

»Ta zakon ureja obrtne dejavnosti, pogoje za opravljanje obrtnih dejavnosti, domačo in umetnostno obrt, organiziranje obrtnega zborničnega sistema in osnove izobraževanja ter usposabljanja kadrov za opravljanje obrtnih dejavnosti, za katere se zahteva ustrezna poklicna usposobljenost in jih opredeljuje ta zakon.«

Obrazložitev:

Z namenom zagotavljanja načela pravne varnosti je potrebno nedvoumno že v samem zakonu določiti obrtne dejavnosti, za katere se zaradi varovanja življenja, zdravja in premoženja ljudi ali zaradi zagotavljanja varstva okolja zahteva ustrezna poklicna usposobljenost, prav tako pa tudi določiti, da se osnove izobraževanja ter usposabljanja kadrov po tem zakonu, seveda izključno ob izpolnjevanju materialnih in kadrovskih pogojev izvajalca, lahko nanašajo izključno le na te dejavnosti.

Vlogo in pristojnosti zbornic v sistemu poklicnega in strokovnega izobraževanja celovito ureja že Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju (UL RS, št. 79/2006). Glede na navedeno je **nujna** taksativna opredelitev obrtnih dejavnosti, za katere se določbe o izobraževanju po tem zakonu uporabljajo kot lex specialis v odnosu do Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju.

K 2. členu:

Besedilo 2. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Obrtna dejavnost je pridobitna dejavnost, ki je navedena v prilogi 1 in se opravlja na način kot je določeno v 5. členu, in za opravljanje katere se zaradi varovanja življenja, zdravja in premoženja ljudi ali zaradi zagotavljanja varstva okolja zahteva ustrezna poklicna usposobljenost.«

Obrazložitev:

Kot izhaja iz predloga amandmaja k 1. in 4. členu predloga zakona menimo, da je skladno z načelom pravne varnosti potrebno, da so obrtne dejavnosti določene s samim zakonom in ne z Uredbo Vlade RS, zato se predlaga ustrezna sprememba besedila 2. člena zakona. Takšna rešitev je nujno potrebna v izogib morebitnim ustavnim presojam tega zakona.

K 4. členu:

Besedilo 5. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Obrtna dejavnost je tista dejavnost, ki je uvrščena v SKD po šifrah, ki so opredeljene v prilogi 1, ki je sestavni del tega zakona, pod pogojem, da jo opravljajo fizične osebe ali mikro podjetja na način:

- da gre za proizvodno ali storitveno dejavnost na podlagi individualnih naročil, da se opravlja proizvodnja le v majhnih serijah ter da serijska proizvodnja ne obsega pretežnega dela dejavnosti in

- da se uporabljajo stroji, orodja in tehnične naprave, ki so primerne za opravljanje dejavnosti po predhodni alineji in da nimajo značilnosti tekočih trakov ali avtomatiziranega delovnega procesa in
- da se opravlja trajno.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek, se dejavnost ne šteje za obrtno dejavnost, če:

- jo opravlja gospodarski subjekt, ki ima organizirane posamezne poslovne funkcije kot zaokrožene faze poslovnega procesa (npr. finančna, nabavna, prodajna in proizvodna funkcija);
- se opravlja v majhnem obsegu, kot dopolnitev ostalim dejavnostim gospodarskega subjekta.«

Obrazložitev:

Iz predlagane spremenjene definicije obrtne dejavnosti ne izhaja jasna razmejitev, kdaj in katere dejavnosti se opravljajo na obrtni način. Možno bi bilo celo razumeti, da so lahko vse dejavnosti, razen tistih, ki so navedene v predlaganem novem 3. odstavku 5. člena, obrtne dejavnosti, če se izvajajo na obrtni način.

Opomba: Prilogo 1 do obravnave predloga zakona na matičnem delovnem telesu Državnega zbora RS pripravi ministrstvo, pristojno za gospodarstvo.

K 13. členu :

Besedilo 20. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je zadolžena za izvajanje izobraževanja in usposabljanja za nosilca, ki opravlja obrtno dejavnost v skladu s tem zakonom.«

Obrazložitev:

Predlagana sprememba 20. člena zakona vsebinsko sledi predlogu amandmaja k 1. členu.

K 16. členu :

Člen se črta.

Obrazložitev:

Menimo, da je podeljevanje dodatnih javnih pooblastil OZS na podlagi zakona nesprejemljivo in diskriminatorno v odnosu do drugih zbornic.

Vse zbornice bi morale imeti enakopravno možnost, da na javnih razpisih konkurirajo za izvajanje nalog, med drugim tudi za izdajanje potrdil o zakonitem opravljanju dejavnosti v Sloveniji, priznavanje poklicnih kvalifikacij, prijavo čezmejnega opravljanja storitev, saj edino pluralnost enakopravnih prostovoljnih zbornic zagotavlja enostaven, transparenten in učinkovit sistem izvajanja javnih nalog v splošno družbeno korist.

K 25., 26. in 27. členu :

Členi se črtajo.

Obrazložitev:

Enako kot obrazložitev k 16. členu predloga zakona.

* * *

Za poročevalca je bil določen član komisije Metod Ropret.

Miro Podlipec
sekretar

mag. Marija Lah
predsednica